

Правові основи андидискримінаційної політики

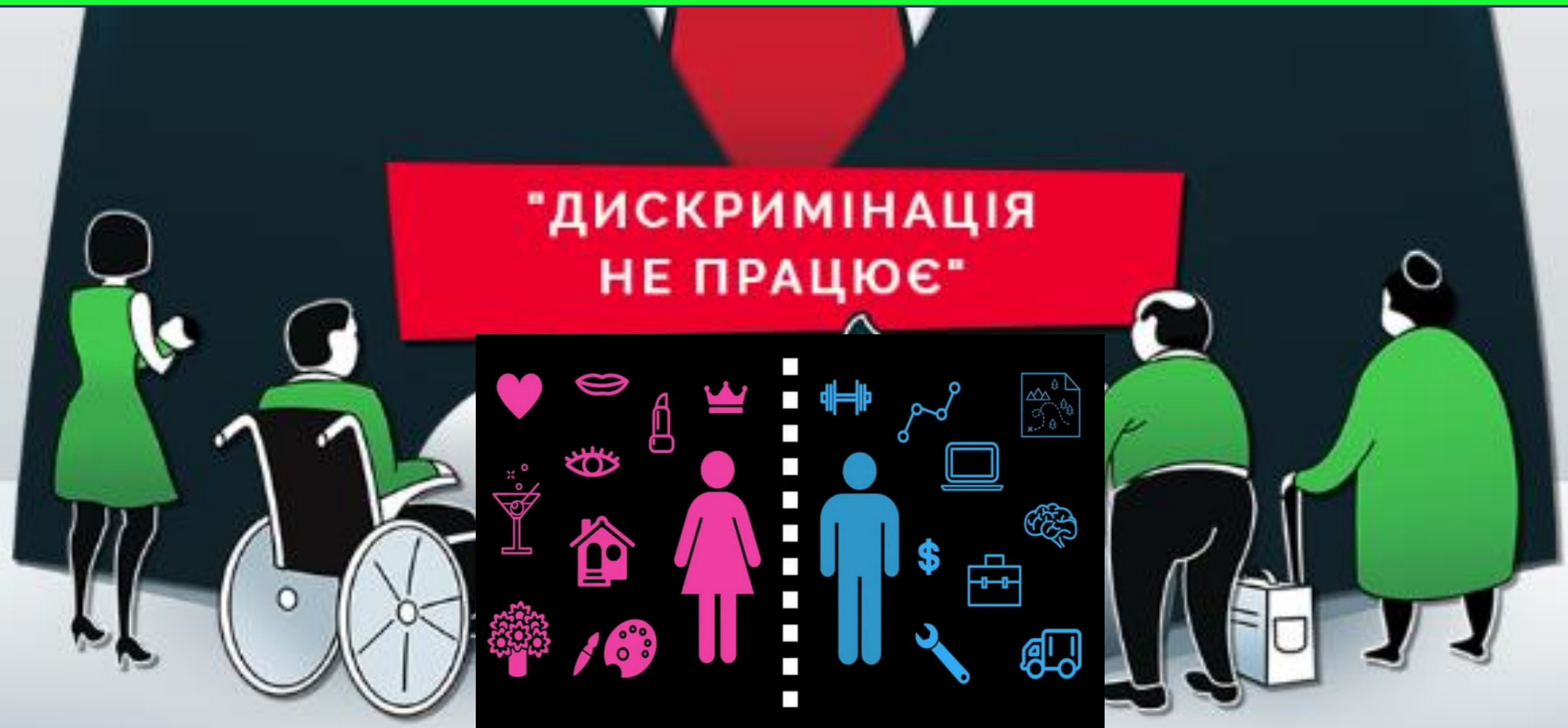
STOP
RACISM

STOP
HARASSMENT

STOP
DISCRIMINATION

Лекція № 4

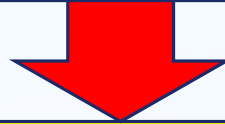
«Дискримінація за ознакою статі: правовий механізм запобігання та протидії»

План:

1. Поняття дискримінації за ознакою статі
2. Види (харасмент, гендерна рівність, домашнє насильство, торгівля людьми)
3. Правовий механізм запобігання та засоби протидії
4. Запобігання та протидія насильству за ознакою статі

Нормативно-правові акти

1. Конституція України (1996 р.)
2. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» (2012 р.)
3. Закон України Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (2005 р.)
4. Загальна декларація прав людини (1948 р.)
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950р.)
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1966 р.) (статті 2, 3 і 26) ;
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966 р.) (статті 2 і 3);

Запобігання та протидія насильству за ознакою статі (домашнє насильство, торгівля людьми)

СТОП
П
на насильству!

Насильство за ознакою статі (гендерне насильство)

діяння, спрямовані проти осіб через їхню стать, або поширені в суспільстві звичаї чи традиції (стереотипні уявлення про соціальні функції (становище, обов'язки тощо) жінок і чоловіків), або діяння, що стосуються переважно осіб певної статі чи зачіпають їх непропорційно, які завдають фізичної, сексуальної, психологічної або економічної шкоди чи страждань, включаючи погрози таких дій, у публічному або приватному житті

ВИДИ ГЕНДЕРНОГО НАСИЛЬСТВА

домашнє насильство

психологічне, сексуальне, економічне і фізичне насильство;

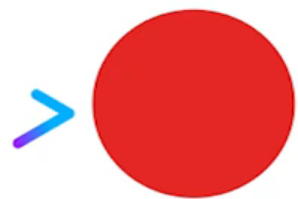
злочини проти статевої свободи і статевої недоторканості особи

зв'язування, насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом, примушування до вступу в статевий зв'язок, статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку, розбещення

торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини

неповнолітніх
усі форми сексуальної експлуатації, використання в порнобізнесі, примусову вагітність

сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією

Дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству незалежно від факту спільного проживання поширюється на таких осіб

- мати
- прийомні діти
- діти-вихованці
- опікуни
- подружжя у цивільному шлюбі
- особи, які мають спільну дитину
- патронатні вихователі
- рідні бабуся та дідусь
- батько
- прийомні батьки
- двоюрідні дід та баба
- чоловік і дружина
- колишнє подружжя
- двоюрідні онуки
- рідні брати та сестри
- прадід та прабаба
- діти
- батьки-вихователі
- племінники
- подружжя
- наречені
- особи, які перебувають під опікою чи піклуванням
- двоюрідні брати та сестри
- дядько та тітка

ФІЗИЧНЕ

СЕКСУАЛЬНЕ

ПСИХОЛОГІЧНЕ

ЕКОНОМІЧНЕ

**ПРАВОВА ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ
ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА**

[0 800 213 103]

ФІЗИЧНЕ

- ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання
- незаконне позбавлення волі
- нанесення побиттів, мордування, запліднення тілесних ушкоджень
- залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані тощо

СЕКСУАЛЬНЕ

- примус до статевого контакту
- вчинення дій сексуального характеру у присутності дитини або стосовно дитини незалежно від її згоди
- примус до небажаних форм статевих контактів тощо

НАСИЛЬСТВО

- позбавлення житла, іні, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними
- залишення без догляду або піклування
- перешкоджання в отриманні лікування чи реабілітації
- заборона працювати (навчатися) або примушування до праці тощо

- словесні образи, погрози
- приниження, переслідування, залякування

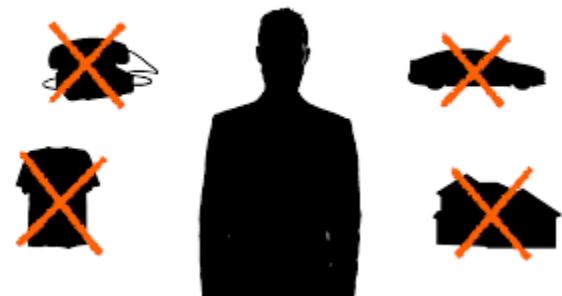
- навіювання почуття провини, невпевненості
- заборона бачитися/спілкуватися із рідними чи близькими людьми тощо

ЕКОНОМІЧНЕ

ПСИХОЛОГІЧНЕ

**ОСОБИ, ЯКІ
ПОСТРАЖДАЛИ
ВІД ДОМАШНЬОГО
НАСИЛЬСТВА,
МАЮТЬ ПРАВО
БЕЗОПЛАТНО
ОТРИМАТИ
УСІ ВИДИ
ПРАВОВИХ ПОСЛУГ**

**КРИВДНИКОМ МОЖЕ БУТИ
ОДИН ІЗ ЧЛЕНІВ ПОДРУЖЖЯ,
КОЛИШНІЙ ЧОЛОВІК/ДРУЖИНА,
МАТИ/БАТЬКО ОДНОГО З ЧЛЕНІВ
ПОДРУЖЖЯ, БРАТ/СЕСТРА, ІНШИЙ
РОДИЧ, НЕЗАЛЕЖНО ВІД ФАКТУ
СПІЛЬНОГО ПРОЖИВАННЯ**

ЕКОНОМІЧНЕ НАСИЛЬСТВО

умисне позбавлення

(житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними)

залишення без догляду чи піклування

примушування до праці,

перешкоджання в отриманні
необхідних послуг з лікування
чи реабілітації

заборону навчатися

заборону працювати

інші правопорушення
економічного характеру

ЕКОНОМІЧНЕ НАСИЛЬСТВО

тобі не належить, тому що ти не заробляєш (мало заробляєш)»

обмеження доступу до грошей: «всі гроші повинні бути в одних руках»

позбавлення можливості використовувати матеріальні блага сім'ї без «вагомої причини» або дозволу (авто, техніка, прикраси)

створення умов фінансової залежності для одного або кількох членів сім'ї

вимога звітувати за витрачене

привласнення цільових соціальних виплат

ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО

форма домашнього насильства, що включає:

- словесні образи,
- погрози, у тому числі щодо третіх осіб,
- приниження,
- переслідування,
- залякування,

інші діяння, спрямовані на:

- обмеження волевиявлення особи,
- контроль у репродуктивній сфері,

якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи

ГАЗЛАЙТИНГ

(АНГЛ. - GASLIGHTING)

Особливо небезпечна форма психологічного насильства та маніпуляції метою якого є змусити потерпілого сумніватися в адекватності свого сприйняття навколишньої дійсності, ставлячи під сумнів власну пам'ять та розсудливість.

Кривдник поступово переконує потерпілу особу, що саме вона є

- маніпулятором,
- агресором,
- неадекватною людиною,
- провокує конфлікти.

Потерпіла
особа

- починає сумніватись у правильності своїх дій,
- почувається винною у всьому,
- погоджується з винуватцем у тому, що є «поганою мамою/поганим батьком», «копією своєї мами/батька» (у негативному сенсі), «робить життя близьких токсичним» та ін.

**ФІЗИЧНЕ
НАСИЛЬСТВО**

ФІЗИЧНЕ НАСИЛЬСТВО

форма домашнього насильства що включає

- ляпаси,
- стусани,
- штовхання,
- щипання,
- шмагання,
- кусання,

а також

- незаконне позбавлення волі,
- нанесення побоїв,
- мордування,
- заподіяння тілесних ушкоджень,
- залишення в небезпеці,
- ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані,
- заподіяння смерті,
- вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Фізичне насильство

це усвідомлене використання фізичної сили з метою протиправного впливу на організм іншої людини поза її волею або всупереч їй, який проявляється в порушенні тілесної недоторканості особи через зовнішні покриви тіла або внутрішні органи.

ОВСЄ
ЄВРОПЕЙСЬКА
РАДА

**СЕКСУАЛЬНЕ
НАСИЛЬСТВО**

СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО

форма домашнього насильства, що
включає будь-які діяння сексуального
характеру, вчинені стосовно
повнолітньої особи без її згоди

або

стосовно дитини незалежно від її згоди,
або в присутності дитини, примушування
до акту сексуального характеру з
третьою особою

також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої
недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її
присутності

ФАКТИ ПРО ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО ТА ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ

2014-2017

38% суддів та **39%**
прокурорів вважають
домашнє насильство
«приватною справою»

За рік з
-1 850 000
постраждалих від
домашнього насильства
лише **83540**
заяв у поліцію

З **1049** заяв про
зґвалтування лише
61 насильник
визнаний винним

55%-59%
правоохоронців вважають
більшість повідомлень про
домашнє насильство
неправдивими!

В більшості справ щодо
домашнього насильства
вноситься
**умовне
покарання**

58%-62%
представників кримінального
правосуддя вважають
частину жертв винними
в зґвалтуванні

10-12% представників
правоохоронних органів
важать домашнє насильство
іноді прийнятним

Інфографіку створено
на замовлення:

ЦЕНТР ІНФОРМАЦІЇ
ПРО ПРАВА ЛЮДИН

77%-84%
правоохоронців пріоритетом
вважають примирення, а не
справедливе покарання

#СтопНасильство

Проект Міністерства юстиції України

Як протидіяти домашньому насильству?

Телефонуйте в поліцію **102!**

Всеукраїнська гаряча лінія з питань протидії домашньому насильству

0-800-500-335 або **116-123**

(цілодобово, безкоштовно)

Особи, постраждалі від домашнього насильства, мають право на призначення адвоката за рахунок держави

Це допомога у вирішенні питання стягнення аліментів, розлучення, розподілу майна, захисту прав дітей, представництво інтересів особи, визнані потерпілою, в суді щодо винесення обмежувального припису тощо.

Для цього потрібно звертатись до центрів/бюро безоплатної правової допомоги

Задайте питання за телефоном Контакт-центру

Всеукраїнська гаряча лінія системи безоплатної правової допомоги
0-800-213-103 (цілодобово, безкоштовно)

ПРАВОВА ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

ОСОБИ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА, МАЮТЬ ПРАВО БЕЗОПЛАТНО ОТРИМАТИ ВСІ ВИДИ ПРАВОВИХ ПОСЛУГ

СПЕЦІАЛЬНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

ТЕРМІНОВИЙ ЗАБОРННИЙ ПРИПИС

ОБМЕЖУВАЛЬНИЙ ПРИПИС

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ

СУД

вноситься кривднику в разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущенні його продовження чи повторного вчинення

захід тимчасового обмеження прав кривдника або покладення на нього обов'язків, спрямований на забезпечення безпеки постраждалої особи

до 10 діб

від 1 до 6 місяців
додатково до 6 місяців

МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ

ЄДИНИЙ КОНТАКТ-ЦЕНТР
0-800-213-103
(цілодобово, безкоштовно)

Засоби захисту постраждалої особи

Постраждала
особа

Національна поліція

Винесення термінових заборонних приписів; внесення інформації у Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі; взяття на профілактичний облік кривдників; складання протоколів про адміністративні правопорушення; здійснення досудового слідства та інші повноваження згідно статті 10 Закону

Суд

Видача обмежувального припису; направлення для проходження програми для кривдників; розгляд заяв про відібрання дитини, позбавлення батьківських прав

Органи опіки та піклування, служби у справах дітей

Прийом та розгляд заяв і повідомлень про домашнє насильство стосовно дітей та за участю дітей; захист прав та інтересів постраждалої особи, у тому числі шляхом звернення до суду; влаштування дитини в сім'ю патронатного вихователя та інші повноваження згідно статті 9 Закону

Громадські організації

Організація роботи "Гарячої" лінії, інформування постраждалих осіб, надання допомоги постраждалим особам, надання тимчасового притулку

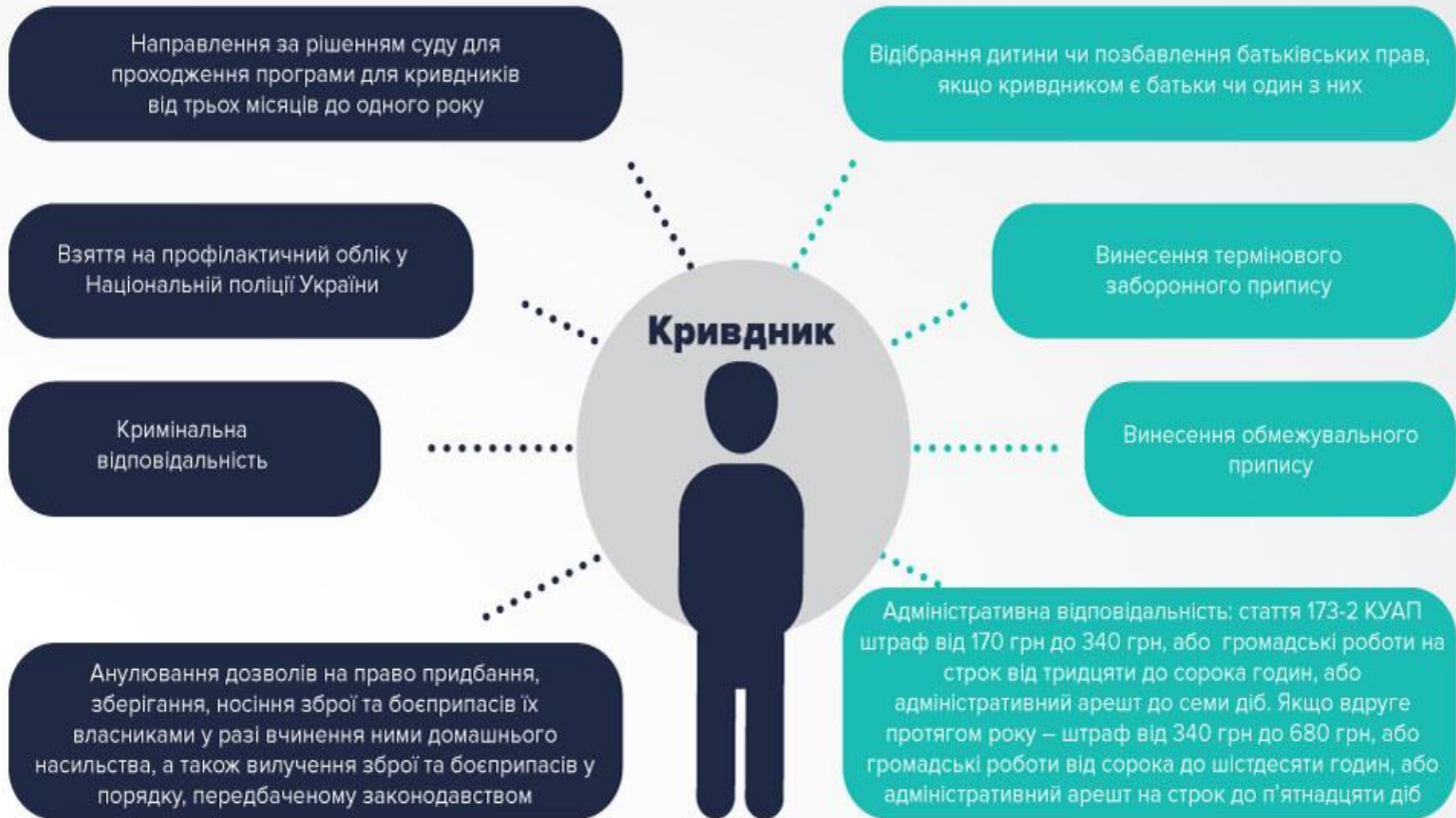
Система безоплатної правової допомоги (БПД)

Особі, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі мають право на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

Загальні та спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб

Прийом і розгляд заяв від постраждалих осіб; інформування місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, уповноважених підрозділів органів Національної поліції України про виявлення фактів домашнього насильства; надання відповідно до компетенції постраждалим особам соціальних послуг, медичної, соціальної, психологічної допомоги на безоплатній основі, сприяння наданню правової допомоги, а також забезпечення тимчасового притулку для таких осіб та їхніх дітей у порядку, передбаченому законодавством та інші повноваження згідно статті 14 Закону

Засоби впливу на кривдника

ОБМЕЖУВАЛЬНИЙ ПРИПИС

ВИДАЄТЬСЯ СУДОМ

НА СТРОК ВІД 1 ДО 6 МІСЯЦІВ

ВИДАЄТЬСЯ

За заявою:

- постраждалої особи або її представника;
- у разі вчинення домашнього насильства стосовно дитини – батьків або інших законних представників дитини, родичів дитини (баби, діда, повнолітніх брата, сестри), мачухи або вітчима дитини, а також органу опіки та піклування;
- у разі вчинення домашнього насильства стосовно недієздатної особи – опікуна, органа опіки та піклування

ЩО ОБМЕЖУЄ?

- заборона перебувати в місці спільного проживання (перебування) з постраждалою особою;
- усунення перешкод у користуванні майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності або особистою приватною власністю постраждалої особи;
- обмеження спілкування з постраждалою дитиною;
- заборона наближатися на визначену відстань до місця проживання (перебування), навчання, роботи, інших місць частого відвідування постраждалої особи;
- заборона особисто і через третіх осіб розшукувати постраждалу особу, якщо вона за власним бажанням перебуває у місці, невідомому кривднику, переслідувати її та в будь-який спосіб спілкуватися з нею;
- заборона вести листування, телефонні переговори з постраждалою особою або контактувати з нею через інші засоби зв'язку особисто і через третіх осіб.

Про видачу обмежувального припису кривднику суддя у встановлений законом строк інформує уповноважені підрозділи органів Національної поліції України районні державні адміністрації та виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад за місцем проживання (перебування) постраждалої особи

захід тимчасового обмеження прав чи покладення обов'язків на особу, яка вчинила домашнє насильство, спрямований на забезпечення безпеки постраждалої особи

ТЕРМІНОВИЙ ЗАБОРОННИЙ ПРИПИС

ВИДАЄТЬСЯ НАЦ ПОЛІЦІЄЮ

НА СТРОК ДО 10 ДНІВ

ВИНОСИТЬСЯ

захід протидії домашньому насильству, спрямований на негайне припинення домашнього насильства, усунення небезпеки для життя і здоров'я постраждалих осіб та недопущення продовження чи повторного вчинення такого насильства

за заявою постраждалої особи, а також за власною ініціативою працівником уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України за результатами оцінки ризиків.

Терміновий заборонний припис вручається кривднику, а його копія – постраждалій особі або її представнику

ЩО ЗАБОРОНЯЄ?

- зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

Цю публікацію зроблено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є відповідальністю ГО "Ла Страда-Україна" і не обов'язково відображає офіційну позицію Європейського Союзу.

116 123 з мобільного
або 0 800 500 335
зі стаціонарного

THIS PROJECT IS FUNDED BY
THE EUROPEAN UNION

PRAVO-JUSTICE

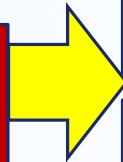
Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи

ПРОФІЛАКТИЧНИЙ ОБЛІК

здійснення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України організаційно-практичних заходів щодо контролю за поведінкою кривдника з метою недопущення повторного вчинення домашнього насильства, за дотриманням ним тимчасових обмежень його прав та виконанням обов'язків, покладених на нього у зв'язку із вчиненням домашнього насильства;

Направлення кривдника на проходження програми для кривдників

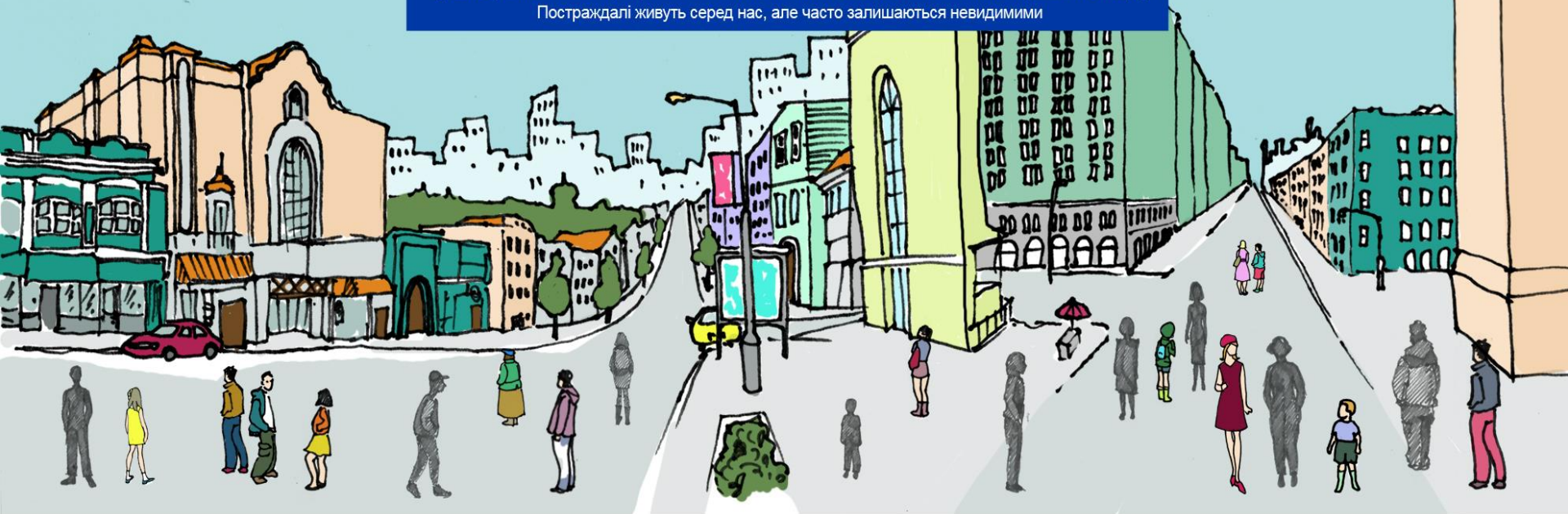

ПРОГРАМА ДЛЯ КРИВДНИКА

комплекс заходів, що формується на основі результатів оцінки ризиків та спрямований на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків, у тому числі до виховання дітей, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків; кривдника може бути направлено судом на проходження програми для кривдників на строк від 3-х місяців до 1-го року

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ

Сучасне рабство може торкнутися кожного, незалежно від віку, статі, освіти чи соціального статусу.
Постраждалі живуть серед нас, але часто залишаються невидимими

Що таке торгівля людьми?

здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, у тому числі сексуальної, з використанням обману, шахрайства, шантажу, уразливого стану людини або із застосуванням чи погрозою застосування насильства, з використанням службового становища або матеріальної чи іншої залежності від іншої особи

Торгівля людьми – злочин, який карається і переслідується Кримінальним законодавством.

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ

це

здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина

а так само

- вербування,
- переміщення,
- переховування,
- передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, у тому числі сексуальної

з використанням

- обману,
- шахрайства,
- шантажу,
- уразливого стану людини
- або із застосуванням чи погрозою застосування насильства, з використанням службового становища або матеріальної чи іншої залежності від іншої особи

Людина – НЕ ТОВАР!

Торгівля людьми - це сукупність таких ознак

- вербування;
- перевезення;
- передача;
- продаж;
- усиновлення (удочеріння) у комерційних цілях, використання в порнобізнесі;
- використання у військових конфліктах;
- залучення до злочинної діяльності;
- трансплантація чи насильницьке донорство;
- примус до заняття проституцією;
- рабство і ситуації, подібні до рабства;
- примусова праця;
- залучення в боргову кабалу;
- використання шантажу, погроз, насильства.

Основні аспекти розвитку державної політики у сфері протидії торгівлі людьми

1991 – Ратифікації Конвенції ООН про права дитини

1998 – Криміналізація злочину торгівлі людьми в Україні (ст. 149 ККУ)

2004 – Ратифікація Протоколу про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності

2010 – Ратифікація Конвенції РЄ про заходи щодо протидії торгівлі людьми

2011 – прийняття Закону України “Про протидію торгівлі людьми”

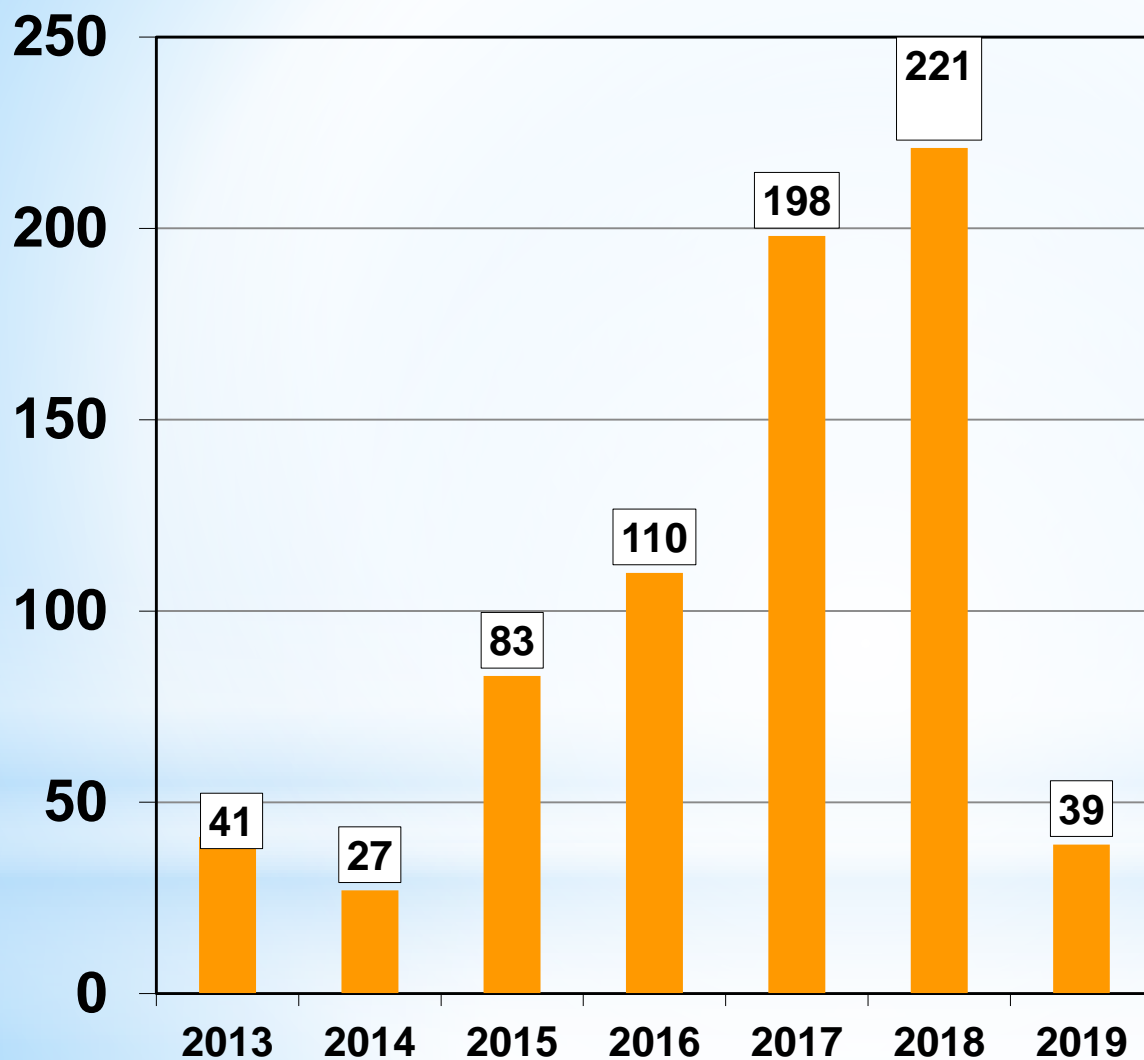
2012 – Ратифікація Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації і сексуального насильства (Лансаротська Конвенція)

2018 – прийняття Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації»

2018 – прийняття Закону України „Про внесення змін до статті 149 Кримінального кодексу України (щодо приведення у відповідність до міжнародних стандартів)”

Посилено ідентифікацію осіб, які постраждали від торгівлі людьми

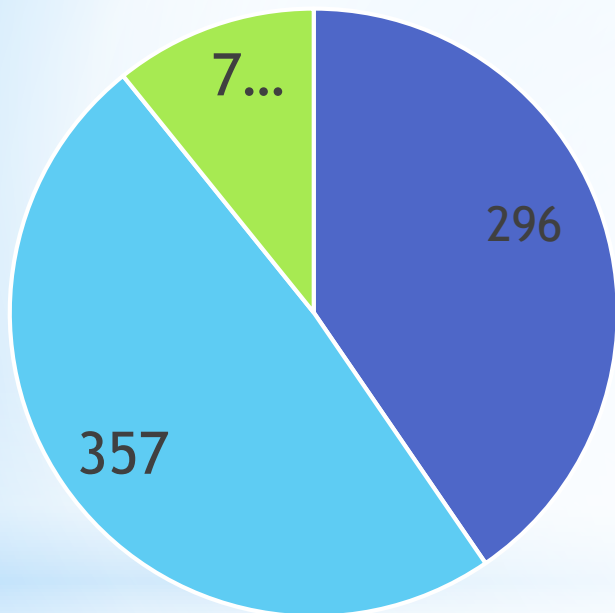

■ кількість осіб, яким встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми

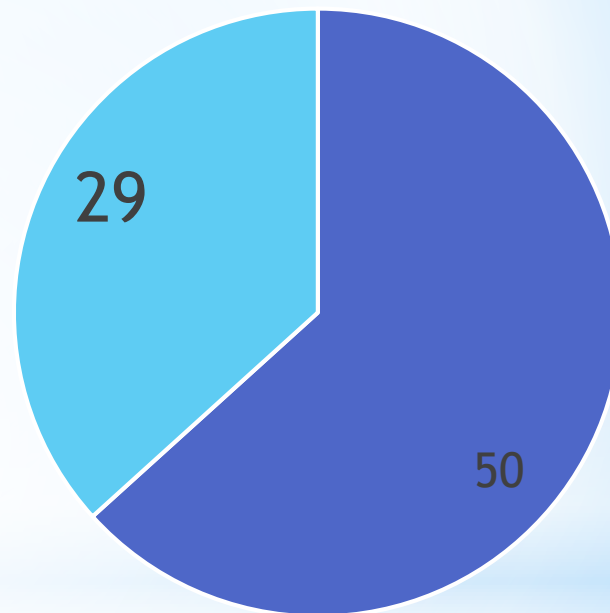
Посилено ідентифікацію осіб, які постраждали від торгівлі людьми (в розрізі статі, 2012-2019 рр.)

кількість осіб

■ Жінки ■ Чоловіки ■ Діти

кількість осіб

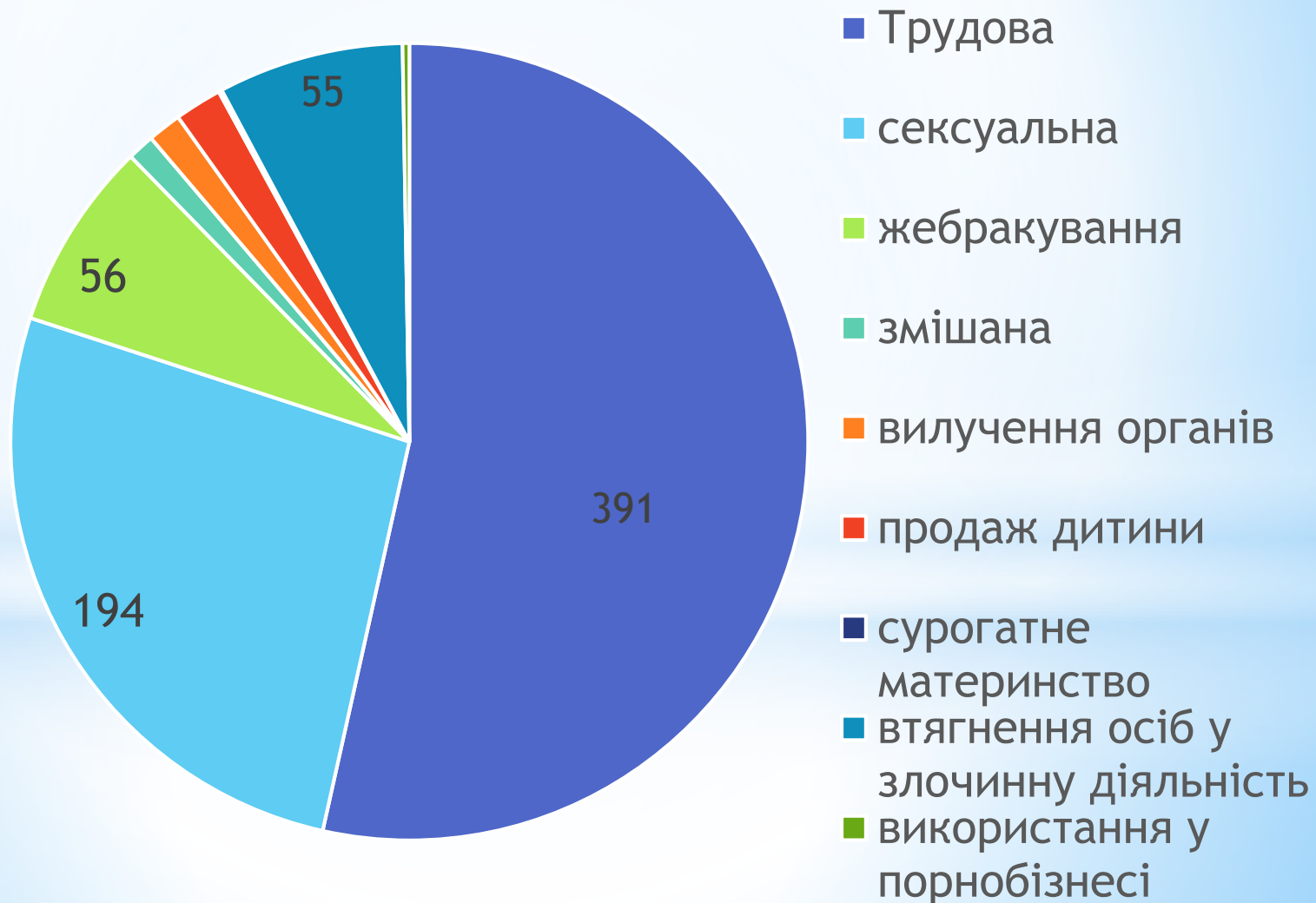

■ дівчата ■ хлопці

Посилено ідентифікацію осіб, які постраждали від торгівлі людьми (за видами експлуатації, 2012-2019 рр.)

кількість осіб

Країни призначення громадян України, іноземців та осіб без громадянства (2012-2019 рр.)

Країна призначення	Кіл-сть постраждалих осіб
Росія	243
Україна	200
Польща	62
Туреччина	47
Німеччина	18
Казахстан	15
ОАЕ	15
Білорусь	13
Чеська Республіка	12
Італія	12
Ізраїль	9
Китай	9
Іспанія	8
Фінляндія	8
Греція	7
Азербайджан	5
Грузія (Абхазія)	5
Словаччина	5
Молдова	4
Великобританія	4
Литва	3

Країна призначення	Кіл-сть постраждалих осіб
Швеція	3
Кіпр	3
Бразилія	2
Таїланд	2
Данія	2
Шрі-Ланка	1
Вірменія	1
Франція	1
Сербія	1
Еквадор	1
Нідерланди	1
Індія	1
Югославія	1
Ліван	1
Гана	1
Йорданія	1
Австрія	1
Бельгія	1
Португалія	1
Естонія	1
Словенія	1

Згідно досліджень, проведених МОМ:

* Більше **230 000** українців потрапили в тенета торгівлі людьми з 1991 року

* **40% вразливих дітей** 13-17 років в Україні готові прийняти хоча б одну ризиковану пропозицію, що може призвести до торгівлі людьми

Кількість виявлених постраждалих осіб

* Більше **15,300** постраждалих від торгівлі людьми отримали допомогу від МОМ у 2000-2018 роках

* **Наймолодшій** постраждалій, яка отримала допомогу від МОМ, було **3 роки**, а **найстаршій – 83**.

Тенденції 2018 року

- Більше ніж половина (51%) постраждалих – молоді люди **віком до 35 років**

- **77%** постраждалих мають вищу або технічну освіту

- **61% постраждалих** – чоловіки

Тенденції 2018 року

* Російська Федерація є **основною країною призначення** (48%), друге місце – Польща (20%), третє – Україна (19.8%)

* **60%** постраждалих походять з обласних та районних центрів.

Тенденції 2018 року

* **86%** постраждалих осіб, які звернулися до МОМ у 2018 році, зазнали трудової експлуатації

* Основними галузями цієї експлуатації було будівництво, виробництво та сільське господарство

Тенденції 2018 року

Вербування в основному відбувається за місцем проживання через особистий контакт (76%), Інтернет (8%) та меншою мірою через місцеві газети, вуличні оголошення та агентства з працевлаштування

Нова тенденція:

Вербування в країнах призначення, особливо в країнах – членах ЄС (19%)

ДИСКРИМІНАЦІЯ ЗА ОЗНАКОЮ СТАТІ

- ▶ Це дії чи бездіяльність, що виражають будь-яке розрізнення, виняток або привілеї за ознакою статі, якщо вони спрямовані на **обмеження або унеможливлення** визнання, користування чи здійснення на рівних підставах прав і свобод людини для жінок і чоловіків.

Проблема порушення прав жінок є глобальною: 2/3 всієї роботи у світі виконують жінки, за це вони отримують лише 5 % світових прибутків. Жінки в середньому отримують на 30-40 % **нижчу платню**, ніж чоловіки. З 1,3 мільярда найбідніших людей світу абсолютна більшість - жінки, 75 % із 960 мільйонів неписьменних людей у світі-жінки. Жінки володіють лише **1 %** всієї власності світу.

ВОДНОЧАС В ДИНАМІЦІ ЗА 5 РОКІВ СПОСТЕРІГАЄТЬСЯ ЗМЕНШЕННЯ КІЛЬКОСТІ УКРАЇНЦІВ, ЯКІ ПІДТРИМУЮТЬ ТЕЗУ ПРО ТЕ, ЩО:

- ▶ успішна кар'єра важливіша чоловікам
- ▶ відповідальність за небажану вагітність лежить на жінці;
- ▶ жінка повинна слухатися чоловіка

Наскільки Ви погоджуєтесь з такими твердженнями...?

❖ Згідно із опитуванням Соціологічної групи «Рейтинг», проведеним 27-28 лютого 2021 року серед населення віком від 18 років по всіх областях, крім тимчасово окупованих Криму та Донбасу

ЩО НЕ МОЖНА ВВАЖАТИ ДИСКРИМІНАЦІЄЮ:

- A. спеціальний захист жінок під час вагітності, пологів та грудного вигодовування дитини (випадки, коли тільки в силу фізичних особливостей та необхідності виконання природної функції народження і вирощування дітей жінки потребують більшої підтримки);
- B. обов'язкова строкова *військова служба для чоловіків*, передбачена законом;
- C. різниця в *пенсійному віці* для жінок і чоловіків, передбачена законом (у силу фізичних особливостей жінок і чоловіків);
- D. особливі вимоги щодо охорони праці жінок і чоловіків, пов'язані з *охороною їх репродуктивного здоров'я*;
- E. *позитивні дії* (створення додаткових можливостей, спрямованих на усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод.

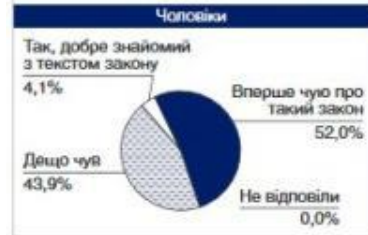
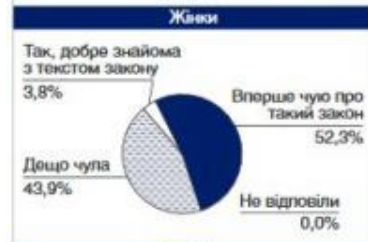
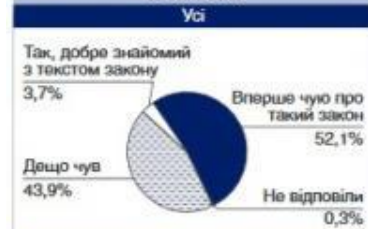
СОЦІОЛОГИ РОЗПОВІЛИ ПРО СТАВЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ ДО ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ

Чи вважаєте Ви дискримінацію за ознакою статі реаліями українського суспільства?
% опитаних

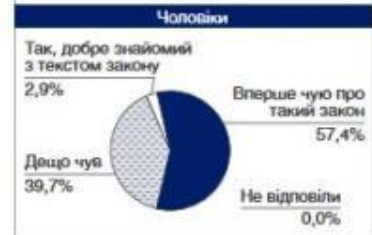
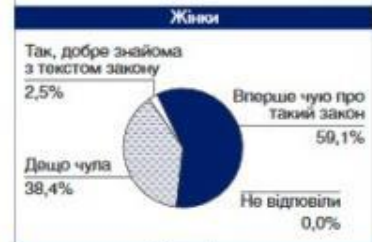
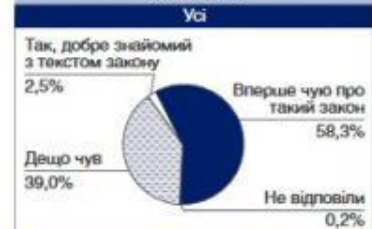

❖ Дані дослідження «Гендерна рівність і розвиток: погляд у контексті європейської стратегії України», проведеного Центром Разумкова та презентованого на прес-конференції в агентстві «Інтерфакс-Україна»

Чи відомо Вам про дію в Україні Закону "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків"?
% опитаних

Чи відомо Вам про дію в Україні Закону "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні"?
% опитаних

ХАРАСМЕНТ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ: ЩО ЦЕ ТАКЕ ТА ЯК ВІД НЬОГО ЗАХИСТИТИСЬ

Чотири мільйони дорослих в Україні стали жертвами сексуальних домагань. Майже половина жертв харасменту не звертаються за допомогою та не намагаються залучити порушника до відповідальності. *Це дані дослідження Національного демократичного інституту.*

*Щоб трохи краще зрозуміти, що таке «харасмент» і навчитися його розпізнавати, рекомендовано пройти **тест від dataart.ua** з прикладами різних ситуацій і визначити, де харасмент, а де просто знаки уваги:*

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdQ1KIMK8Qb8qsuSa9shZJA2GdQPDegISZeq7LoSFCjwRZ5AQ/vi/ewform?embedded=true>

Харасмент – це англійське слово, яке означає «переслідування», «домагання». ООН називає харасментом докучання, сексуальні натяки, жести та інші дії, які можуть образити або принизити іншу людину. Такі дії *порушують недоторканість приватного життя іншої людини.*

Де харасмент, а де знаки уваги?

Некоректні висловлювання, жарти, дії, жести є різними формами харасменту. Важливо також розуміти, що переслідування може бути не тільки сексуальним.

Ось декілька прикладів сексуальних домагань на робочому місці:

Двозначні електронні листи та інші повідомлення.

Непристойні жарти або анекдоти з сексуальним підтекстом.

Недоречні жести або свист.

Коментарі сексуального характеру про зовнішність, одяг або частини тіла.

Торкання та погладжування без дозволу.

Недоречні зображення або відео.

Питання про сексуальну орієнтацію або щодо інтимного життя

Образливі коментарі щодо сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності певної особистості

СПРАВА ВАЛЕРІЇ СІКАЛ

про сексуальне домагання в армії

- ▶ У травні 2019 року історія лейтенантки **ВАЛЕРІЇ СІКАЛ** прогріміла на весь світ.
- ▶ В американському виданні The New York Times вийшла стаття (<https://www.nytimes.com/2019/05/19/world/europe/ukraine-sex-abuse-military-war.html>) присвячена її історії
- ▶ **Лейтенантка подала заяву в поліцію на командира** військової частини А1358 Віктора Іваніва.

"Лягай, будеш богатирів обслуговувати". Лейтенантка заявила про сексуальні домагання від командира

Протягом року про цю ситуацію Валерія **не розповідала навіть власному чоловікові**. Терпець лейтенантки урвався, коли командир не відпустив її на лікарняний після операції. Тоді Валерія розповіла все чоловікові і у грудні 2018 року таки звернулася до військової прокуратури ***із заявою щодо сексуальних домагань*** із боку Іваніва.

У ході справи з'ясувалося, що Сікал була **далеко не першою і не єдиною**, кого командир так відчайдушно намагався навчити "**правильній службі**". Інші жінки також свідчили проти нього через аналогічні дії.

Крім того, колишній заступник військової частини А1358 з морально-психологічного забезпечення Міщук Віктор розповів, що постійно *ставав свідком, як Іванів їздив до літніх будинків із жінками*.

- ▶ 17 жовтня 2019 року старший слідчий із ОВС направив прокурору військової прокуратури Рівненського гарнізону матеріали кримінального провадження та підозру керівнику військової частини для затвердження прокурором.
- ▶ Протримавши справу більше місяця, прокурор повернув матеріали кримінального провадження та вказав, що "прийняття рішення щодо повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 154 КК України є "передчасним".

Мовляв, слідчі не зібрали належні та допустимі докази й не здійснили ряд слідчих дій.

Хоча, за словами адвокатки Валерії, відповідні документи у справі були.

29 березня 2020 року матеріали кримінального провадження повторно направили військовому прокурору Рівненського гарнізону Західного регіону України.

Він, у свою чергу, протримав ці матеріали майже два місяці до кінця травня та **знову повернув** із необґрунтованими зауваженнями.

#MeToo: кампанія проти сексуальних домагань

Справа Валерії – це не просто чергова історія про те, як прокуратура не хоче чи не може вчасно й ефективно виконувати роботу.

Подавши заяву до поліції Сікал ризикнула всім, адже першою в Україні публічно "зазіхнула" на ієрархію в Збройних силах України, наважилася сказати "ні" системній дискримінації та неповазі до тілесної автономії жінок.

Її історія потрапила до The New York Times і дала простір для голосу інших жінок, які теж свідчили проти Іваніва через аналогічні дії.

❖ **Продовження справи Валерії Сікал, відеоматеріали YouTube**

ЯК ПРОТИСТОЯТИ ХАРАСМЕНТУ?

❖ Найважливіша порада – зберігати будь-які докази проявів харасменту на роботі (електронні листи, скріншоти листування, відеозаписи тощо). Все це може в перспективі підтвердити порушення допустимих меж.

❖ Не менш важливо виробити тактику поведінки з харасером. Якщо вам неприємна поведінка людини – постійні дотики, нав'язлива увага або наполегливі пропозиції випити кави, – варто це озвучити. Відкритий конфлікт – це завжди важко, але в цьому випадку ви просто позначаєте власні кордони. Можливо, людина не відчувала, що робить щось, що вам неприємно – а пояснення допоможе їй усвідомити свою помилку і бути уважнішою. Якщо ж це не подіяло, і перед вами дійсно харасер, важливо не здавати свої позиції і не терпіти те, що вам неприємно.

❖ Також важливо запастися підтримкою близьких: мета харасменту часто не в спробі закрутити роман, а в самому процесі буллінгу.

❖ Нарешті, не бійтеся просити про допомогу: наприклад, якщо ситуація розгортається на роботі, можна звернутися до HR-менеджера. Якщо ситуація зайшла занадто далеко – звертайтеся до серйозних інституцій (наприклад, до Національної гарячої лінії з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації «Ла Страда» **116 123 або телефонуйте 102**)

❖ *Quora* — соціальний сервіс, на якому користувачі можуть ставити відкриті для аудиторії питання (в тому числі і щодо харасменту) та отримати на них відповіді

ГЕНДЕРНА НЕРІВНІСТЬ : 5 ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЖІНОК В УКРАЇНІ

1. ЖЕРТВИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА.

Найбільшим кричущим порушенням прав жінок в Україні залишається домашнє насильство. Щороку від рук кривдників гине близько 600 українок, такими є дані МВС. У 2017 році до поліції надійшло понад 110 тисяч заяв від жертв домашнього насильства.

«90% наших громадян, які потерпають від насильства, це жінки. Причини – стереотипи, що жінка – «берегиня дому», її функція – приготування їжі та догляд за дітьми. І щойно вона починає заявляти про свої права, то одразу ж піддається насильству – чи економічному, чи психологічному, чи фізичному, чи сексуальному. І з'явилася нова тенденція: якщо жінка намагається вирватися з кола домашнього насильства, то тоді методи стають більш виточені», – каже представник омбудсмена з питань рівності і недискримінації Аксана Філіпішина.

❖ Дані: Фонд народонаселення ООН, організація «Ла Страда Україна»

2. ОТРИМУЮТЬ МЕНШУ ЗАРПЛАТНЮ

- Жінки в Україні зароблять у середньому на 28% менше, ніж чоловіки. Такими є дані Державної статистики. За інформацією рекрутингових агенцій, ця різниця ще вища.
- Однією з причин цього є те, що окрім оплачуваної роботи на плечі жінки лягає домашня праця, яка вважається «жіночою» – прибирання, готування, догляд за дітьми, констатує директор Центру соціальних і трудових досліджень Ніна Потарська.
- Зібравши інформацію по 217 країнах, дослідники підраховали, що домашня робота і догляд за родиною займає в житті жінки 23 роки.

<https://www.facebook.com/watch/?v=10154102256699103>

Окрім того, заробляти більше заважає «скляна стеля» – умовна кар’єрна планка, вище якої жінка «не стрибне», зауважує координатор проєктів «Українського жіночого фонду» Мілена Горячківська.

«Жінки не допускаються на вищі посади з вищою зарплатнею, а працюють переважно в тих сферах, де нижчий прибуток. Серед керівників дитячих садочків – жінок багато, а серед керівників університетів їх фактично немає. І так в усіх галузях», – каже Горячківська.

3. МАЮТЬ МЕНШІСТЬ У ВЛАДІ

Відповідно до *аналітичного звіту комісії Ради Європи з питань гендерної рівності за 2017 рік*, Україна перебуває в групі країн із найнижчим представництвом жінок у владі.

Український парламент усього на 12% складається із жінок. Попри те, що цей показник є рекордним за всі попередні скликання, він досі залишається низьким, порівняно з практикою демократичних країн, наголошують експерти. Так, у країнах ЄС жінок у парламентах в середньому удвічі більше – 26%. А у Швеції, Фінляндії, Іспанії – понад 40%. Не набагато краща ситуація і в регіонах України.

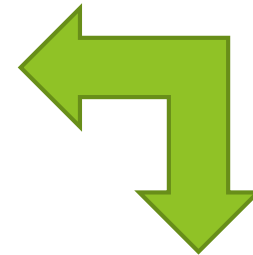

«В Україні є дуже чіткий тренд: чим вищий орган влади, тим менше там жінок. За результатами останніх національних виборів, 46% жінок потрапило у селищні і сільські ради. В обласні – вже 28%. В ради великих міст, обласних центрів – 15%. І в парламент ще менше – 12%. Тільки 6% жінок в Україні посідають посади міністрів та заміністрів», – наводить статистику аналітичного звіту Ради Європи Мілена Горячковська.

4. ОБМЕЖЕНІ У КАР'ЄРІ

Важливим кроком на шляху до гендерної рівності стало скасування розподілу професій на «жіночі» і «чоловічі». Та це ще не означає, що в Україні зникла дискримінаційна практика чи не лишилося заборонених професій, кажуть експерти.

Наприклад, у війську досі є низка «нежіночих» професій, затверджені наказами із грифом «з обмеженим доступом», зауважує експерт з гендерних питань Олена Сулова. Крім того, в Україні досі *не дератифікована Конвенція Міжнародної організації праці 1935 року, яка забороняє роботу жінок під*

“В Україні ніколи не було і досі немає жінки-генерала”,
- Олена Сулова

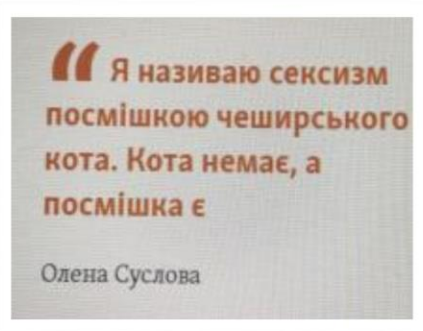
За підрахунками експертів Всесвітнього економічного Форуму в Давосі, подолати різницю в можливостях працевлаштування та оплаті праці для чоловіків і жінок світ зможе через 170 років.

5. ЗАРУЧНИЦІ СТЕРЕОТИПІВ.

«Жінка-берегиня», «господарка», «для «жіночого щастя» потрібні «кохання» і «родина» – *такі стереотипи про жінку закріпилися у свідомості українців*. Експерти констатують: сексизм в Україні поширений скрізь – в рекламі, ток-шоу, політиці і в побуті.

«Одним із показників є класична фраза колишнього прем'єра Азарова про те, що жінкам не місце в управлінні. Азаров пішов у небуття, а сексизм у нас поки що лишився», – додає Катерина Левченко.

Сексистські стереотипи суттєво впливають на насильства стосовно жінок, зауважують експерти. Активісти моніторингового проекту «Україна без сексизму» лише за чотирьох місяці виявили понад **240 сексистських висловлювань у рекламі**.

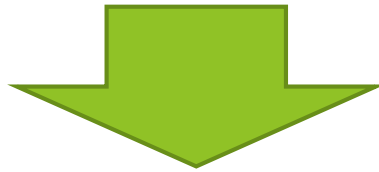

<https://www.radiosvoboda.org/a/28178459.html>

<https://www.radiosvoboda.org/a/28178462.html>

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО: КОГО І ЗА ЩО КАРАЄ ЗАКОН?

Що таке «домашнє насильство», згідно із законом?

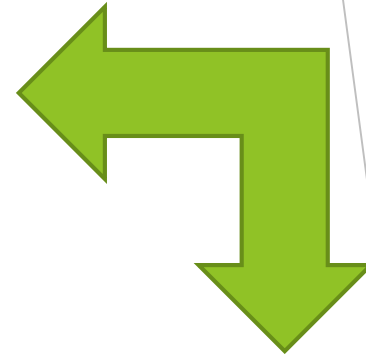
▶ **Домашнє насильство** – дії або бездіяльність фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються *в сім'ї чи в межах місця проживання* або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

▶ Якщо раніше домашнім насильством вважались інциденти у подружжі, то тепер **розширюється коло осіб**. До нього тепер відносять колишнього чоловіка/дружину, громадянські шлюби (спільне проживання без реєстрації).

▶ *Розширене коло осіб, яких визнають кривдниками: прийомні батьки, особи, які спільно проживають чи проживали в одній родині, рідні брати, сестри, опікуни й інші родичі – дядько, тітка, племінниці, двоюрідні брати, сестри, двоюрідні дідуся та бабусі*

НВ Україна спільно зі студією онлайн-освіти EdEra запустило анонімне опитування, аби дізнатися, що знають українці про домашнє насильство сьогодні

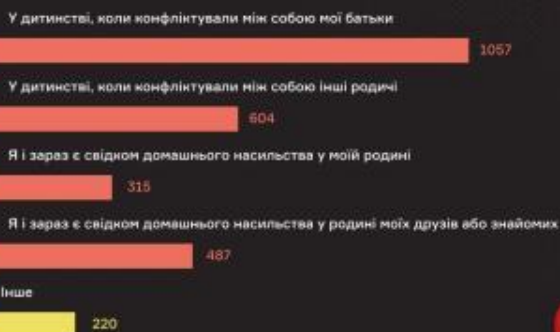
- ▶ Опитування пройшли 2 тис. 500 респондентів, з яких 87,7% — жінки, 12,2% — чоловіки, 0,1% визначили свою стать як Інше.
- 15,2% опитаних — віком 21–25 років,
- 17,6% — 26–30 років, 17,4% — 31–35 років,
- 12,7% — люди віком від 36 до 40 років.
- Інші вікові категорії мають менше 10%.

Чи переживали ви домашнє насильство?

Чи були ви свідком домашнього насильства?

Правдиві твердження на думку опитаних

Іншого з наведеного

► **За даними ООН Жінки**, кожна четверта українка у віці 15–49 років за своє життя принаймні раз постраждала від сексуального чи фізичного насильства. Дійсно, постраждалими особами частіше виявляються саме жінки. Проте ми не маємо викреслювати і той варіант, у якому від насильства страждають і чоловіки теж. Та чоловікові психологічно складніше зізнатися в тому, що його б'є жінка, додає психолог Олена Степанюк:

► «Якщо говоримо про сексуальне насильство, то, звісно, жінці складніше здійснити це по відношенню до чоловіка. Проте насправді ж сексуальне насильство по відношенню до чоловіків часто здійснюють інші чоловіки — про це не варто мовчати».

Стереотипи про домашнє насильство

- ▶ Стереотипи, установки та норми поведінки, які з тих чи інших причин вважаються соціально «прийнятними» або, навпаки, «неприйнятними», часто **впливають на те, як люди сприймають конфлікти всередині родини**. Один із найпоширеніших стереотипів: ніби бути жертвою домашнього насильства — соромно, каже психолог. При чому, соромно може бути одразу з декількох причин:

«Наприклад, соромно, що дійшло до цього — постраждалі особи можуть і справді вважати себе винними у тому, що відбувається. Або ж соромно за свій вибір — що людина обрала саме цього партнера чи партнерку. Часто на формування почуття сорому впливає суспільний осуд, коли оточуючі звинувачують постраждалу особу, мовляв, ти ж сама або сам вибрав саме це, то чому тепер жалієшся.»

Чи можуть за це посадити у в'язницю?

1

Якщо раніше за домашнє насильство була виключно адміністративна відповідальність, то тепер вводиться кримінальна відповідальність окремим законом, який теж вже підписав президент. Ця норма набуде чинності лише з січня 2019 року, оскільки потрібен

2

За кожен з видів насильства передбачена різна відповідальність.

3

Якщо узагальнити, покарання можуть бути такі: громадські роботи на строк від 150 до 240 годин, арешт на термін до шести місяців, обмеження волі на термін до п'яти років або позбавлення волі на термін до двох років.

4

«Позбавлення волі - це за систематичне вчинення насильства, за насильство щодо дітей, особливо малолітніх», - констатує речниця організації «Ла Страда - Україна».

5

Отже, криміналізація ще не діє, але решта вже має застосовуватись на практиці, згідно із новим законом.

- ▶ Закон передбачає можливість відокремити кривдника від жертви. Для цього є: терміновий заборонний припис і обмежувальний припис.
- ▶ Заборонний припис вноситься Національною поліцією як реакція на факт домашнього насильства, вноситься терміново, діє до 10 днів, але його можна продовжити через суд до півроку. Обмежувальний припис діє від 1 до 6 місяців, і його видає лише суд, роз'яснює Ольга Дунебабіна.
- ▶ «Кривднику забороняють перебувати в місці спільного проживання, навіть якщо це його помешкання, обмежують спілкування із постраждалою дитиною, забороняють наближатися на певну відстань до роботи, місця проживання».

ЧИ МОЖЕ ДИТИНА ПОСКАРЖИТИСЯ НА НАСИЛЬСТВО?

Так, цілком.

«За 2017 рік в поліцію надійшло понад 120 тисяч звернень, які стосуються домашнього насильства, і 1,5 тисячі з них – від дітей», – повідомляє Ольга Дунебабіна.

Щодо дітей – вони тепер вважаються жертвою насильства й у тому разі, якщо були присутні при таких сценах вдома.

До того ж, вчителі, медсестри, лікарі повинні будуть повідомляти в поліцію про підозри, що щодо дитини вчиняється насильство.

ЗАКОНОПРОЕКТ
5294: ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

ПОЛОЖЕННЯ   Внесення в ЄРДР випадків домашнього насильства   Контроль поведінки кривдника поліцією

ПЕДАГОГИ
повинні повідомляти ювенальні служби та поліцію про факт домашнього насильства не пізніше, ніж за добу

МЕДИКИ
повинні повідомляти місцеву владу та поліцію про травми, отримані унаслідок домашнього насильства

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО:
фізичне насильство
економічне насильство
сексуальне насильство
психологічне насильство

ПОКАРАННЯ:
громадські роботи -150-240 год
арешт - до 6 місяців
обмеження волі - до 5 років
позбавлення волі - до 2 років

ситуацію
знайомим
, друзям,
родичам.

прихавши
на виклик,
за
наявності
для цього
простає
може

я питання
про
винесенн
я припису
пріоритет
надається

містити
такі
заходи:
зобов'язан
ня
залишити

ЯК ДІЯТИ, ЯКЩО ПРОТИ ВАС ВЧИНЯЮТЬ НАСИЛЛЯ?

пам'ятати
, — не
варто
відповіда
ти
агресією
на
агресію.
Особливо
цього не
слід
робити з
людиною,
яка
перебуває
у стані
алкогольн
ого або
наркотичн
ого
сп'яніння.

можливіст
ь
викликати
поліцію —
зробіть це!
Коли
правоохор
онці
прибудуть
на місце,
то чітко
поясніть
їм що
сталось та
напишіть
заяву.
Якщо у
вас є
тілесні
ушкоджен
ня, то
зафіксуйте
їх.

Висновки
пікарів

застосуват
и до
кривдника
терміновий
заборонни
й припис.
Термінови
й
заборонни
й припис
стосовно
кривдника
вноситься
кривднику
уповноваж
еними
підрозділа
ми органів
Національн
ої поліції
України у
разі
існування
безпосеред
ньої
загрози

Припис
вноситься
я за
заявою
постражд
алої
особи, а
також за
власною
ініціативо
ю
працівник
а
уповнова
женого
підрозділ
у поліції
за
результат
ами
оцінки
ризиків.

безпеці
постражд
алої
особи.
Зазначена
вимога
поширює
ться
також на
місце
спільного
проживан
ня
(перебува
ння)
постражд
алої
особи та
кривдник
а
незалежн
о від їхніх
майнових

місце
проживан
ня
(перебува
ння)
постражд
алої
особи;
заборона
на вхід та
перебуван
ня в місці
проживан
ня
(перебува
ння)
постражд
алої
особи;
заборона
в будь-
який
спосіб

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ ЯК СУЧАСНА ФОРМА РАБСТВА

- ▶ Торгівля людьми - Це протизаконна торгівля людськими істотами в цілях комерційної сексуальної експлуатації або примусової праці:
  - ▶ **це сучасна форма рабства**

ТИПОВІ ПРИКЛАДИ РЕКЛАМНИХ ОГОЛОШЕНЬ, ЯКІ ДАЮТЬ ПРИВІД ЗАМИСЛИТИСЯ

- ❑ *Робота в кращих клубах Європи для дівчат 18-30 років. Усі витрати за рахунок фірми. Щомісячна оплата від 1500 доларів США*
- ❑ *Робота. Всі будівельні спеціальності, сільськогосподарські роботи, водії, хатні робітниці, няні. Велика Британія, Ізраїль, Іспанія, Об'єднанні Арабські Емірати, Португалія.*

*Вимоги до претендентів: чоловіки та жінки 18-55 років.
Швидке оформлення закордонних паспортів та віз.*

МІФІ СТОСОВНО ТОРГІВЛІ

ЛЮДЬМИ:

- I. 1. Зі мною такого не станеться.
- II. 2. Торгівля людьми – це торгівля виключно лише молодими жінками, яких використовують виключно у сексуальній сфері.
- III. 3. Тільки малоосвічені,наївні люди можуть стати жертвами торгівлі людьми.
- IV. 4. Друзі та родичі не можуть бути замішаними у торгівлю людьми.
- V. 5. Довести вину і покарати торгівців неможливо

При торгівлі людьми порушуються такі права людини:

- ▶ 1. На життя, свободу та безпеку;
- ▶ 2. На свободу від рабства;
- ▶ 3. На рівність перед законом;
- ▶ 4. На пересування та проживання;
- ▶ 5. На відпочинок;
- ▶ 6. На свободу від несанкціонованого затримання;
- ▶ 7. На свободу слова, думки;
- ▶ 8. На працю;
- ▶ 9. На свободу від знущань та жорстокості;
- ▶ 10. На відповідний рівень життя;
- ▶ 11. На свободу одруження.

❖ *Відсоток людської експлуатації серед різних груп населення*

м. Київ, вул. І. Микитенка, 7-Б (067) 009-01-01

ОЗНАКИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

ДІЯ

вербування знайомі, друзі, рідні	викрадення/переховування
ЗМІ/інтернет	переміщення
фірми з працевлаштування	передача/одержання
незнайомці	
шлюбні агентства	

СПОСІБ

застосування обману, шахрайства, шантажу, погроз, насильства	використання уразливого фізичного або психічного стану
--	--

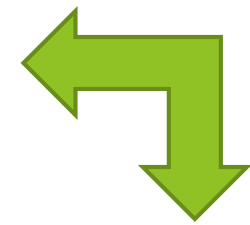
утримання документів   обмеження свободи пересування та зв'язку

МЕТА - експлуатація

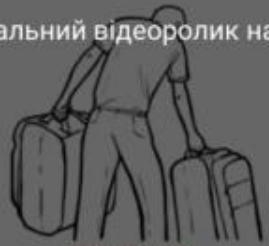

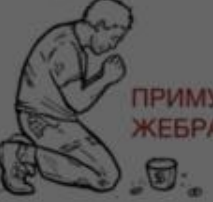

примусова та/або безоплатна праця	залучення до жебракування	примусове сурогатне материнство
сексуальна експлуатація, порноіндустрія	незаконне вилучення органів, участь у експериментах	залучення до збройного конфлікту

Якщо Ви або хтось із ваших рідних потрапив у біду та був експлуатований - звертайтеся по допомогу:

 0 800 505 501 або 527 (з мобільного)	 Служба у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) (044) 493-85-85	 Київський обласний центр соціального служб для сім'ї, дітей та молоді (044) 235-84-35
 Карітас Київ (044) 512-00-85 (067) 009-01-01	 Служба у справах дітей та сім'ї Київської області (044) 286-77-37	 Київський міський центр соціального служб для сім'ї, дітей та молоді (044) 458-37-67

Соціальний відеоролик на тему "Протидія торгівлі людськ..."

 ТРУДОВА ЕКСПЛУАТАЦІЯ	 СЕКСУАЛЬНА ЕКСПЛУАТАЦІЯ	 ПРИМУСОВЕ ЖЕБРАЦТВО
 ПРИМУС		

0:10 / 0:35

«ОСТАВАЙСЯ ДОМА»

<https://youtu.be/ryylvMUg37I>

❖ СОЦІАЛЬНИЙ ВІДЕОРОЛИК З ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

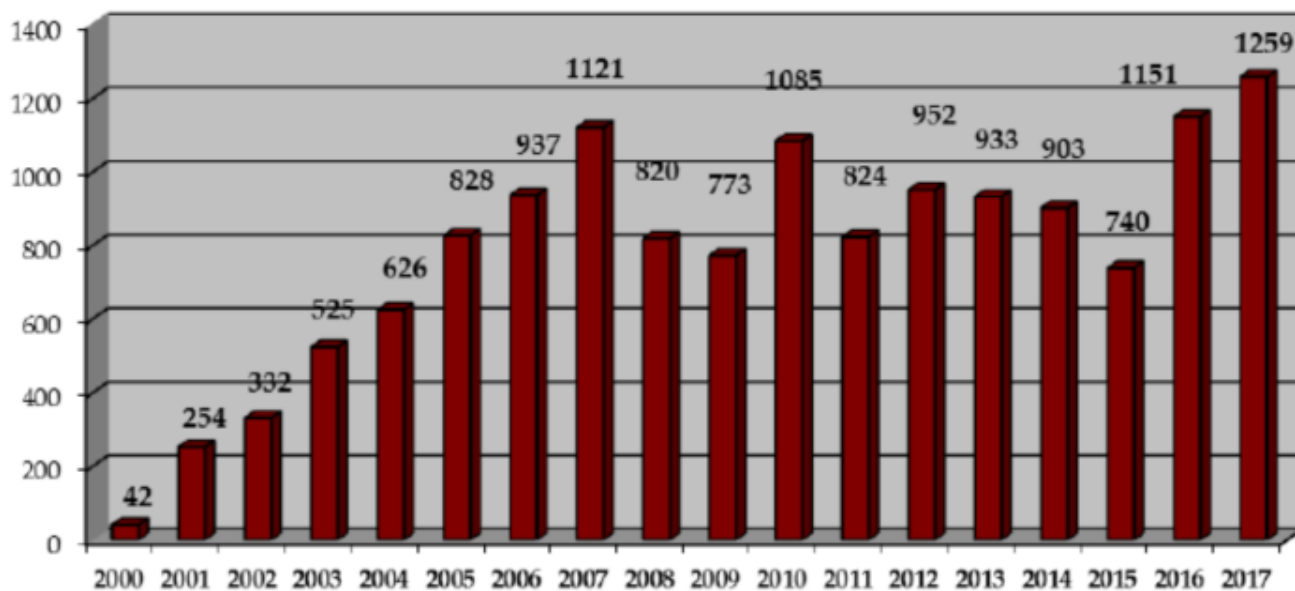
ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ:

Міжнародна організація з міграції (МОМ)
Агентство ООН з питань міграції

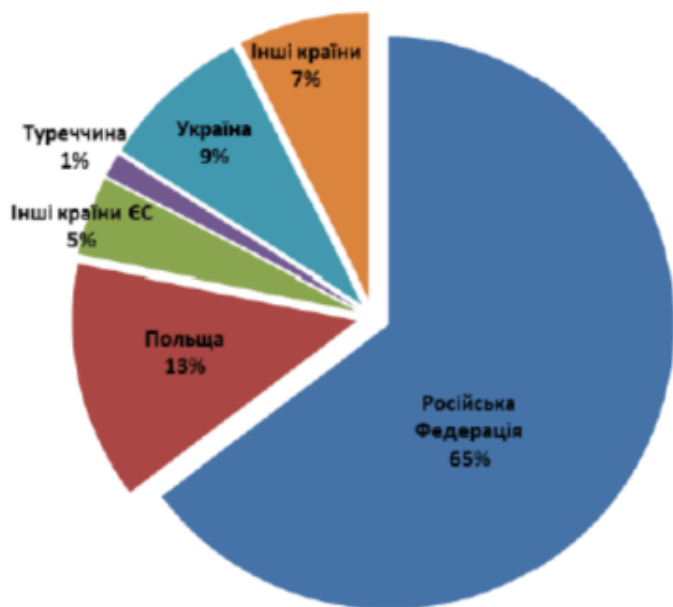
► Статистика МОМ станом на 31 грудня 2017р.

Кількість виявлених постраждалих осіб (2000 -2017 р. р.)

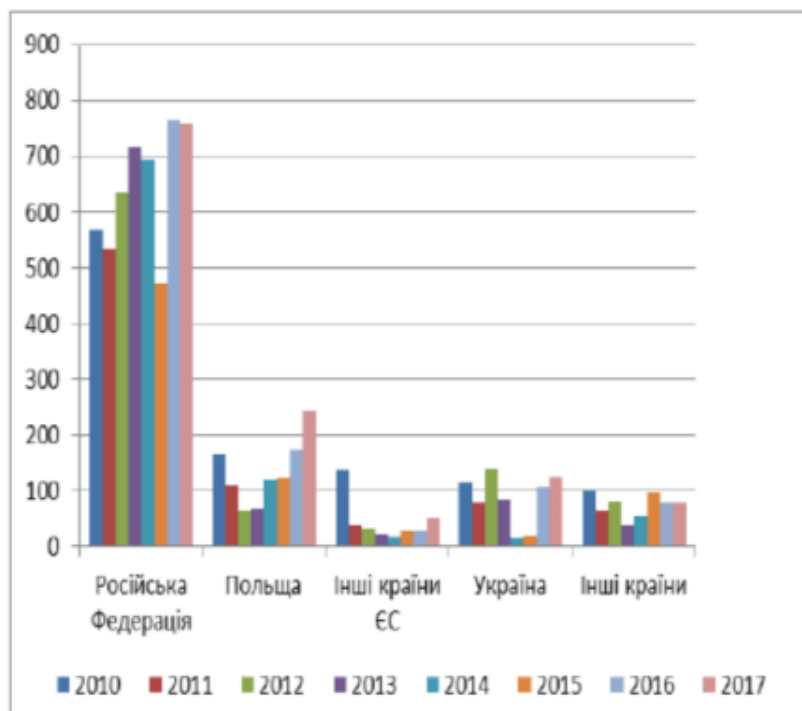

• КРАЇНИ ПРИЗНАЧЕННЯ

ОСНОВНІ КРАЇНИ ПРИЗНАЧЕННЯ (2010-2017)

ОСНОВНІ КРАЇНИ ПРИЗНАЧЕННЯ,
ДИНАМІКА (2010-2017)

Попередження та запобігання торгівлі людьми

- ▶ *Міжнародна організація з міграції* (МОМ) приділяє особливу увагу запобігання торгівлі людьми у співпраці з державними установами в галузі соціальної політики та освіти, правоохоронними органами, іншими міжнародними організаціями, а також мережею організацій громадянського суспільства по всій території України.
- ▶ Робота МОМ спрямована на населення в цілому, окремі групи ризику, молодь, невстановлених постраждалих, а також державних і неурядових спеціалістів, які могли бути в контакт з потенційним постраждалими за допомогою цілеспрямованих інформаційних кампаній, **Національної гарячої лінії** з протидії торгівлі людьми і консультації мігрантів **527** (<http://www.527.org.ua>), яка надає близько 20 000 консультацій щорічно, правозахисних тренінгів для НУО та журналістів, розробки навчальних матеріалів для середньої школи та вищих навчальних закладів та інших різноманітних інноваційних методів.

Арт-інсталяція МОМ "Невидимі", що розповідає справжні історії постраждалих віж торгівлі людьми, в Одесі влітку 2015 року. Цей проект побачили жителі дев'яти регіонів України

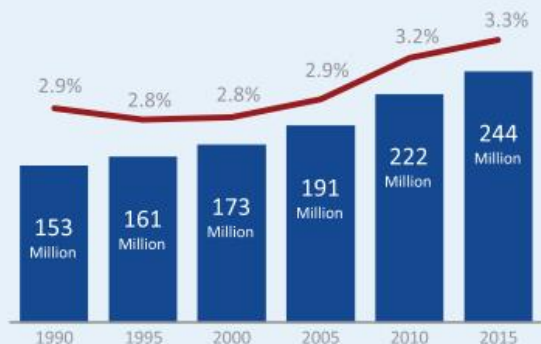
https://iom.org.ua/sites/default/files/zagalni_pravula_bezp_kordo_n.pdf

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЗА КОРДОНОМ

Надання підтримки правоохоронним органам

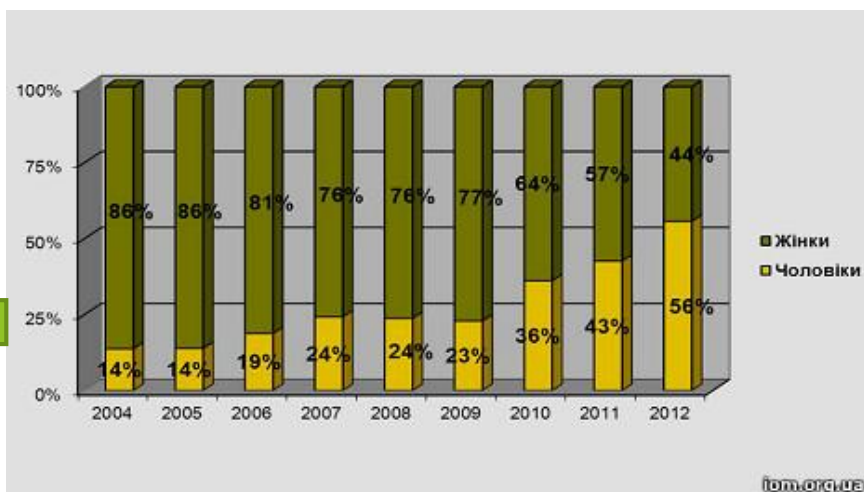
The international migrant population globally has increased in size but remained relatively stable as a proportion of the world's population

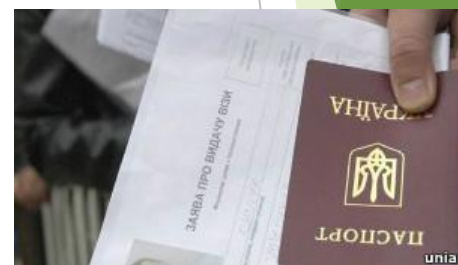
Міжнародна організація з міграції (МОМ) опублікувала **деталізований звіт стосовно міграції у світі**, який став вже дев'ятим таким звітом, починаючи з 2000 року. У звіті вміщені останні дані, статистика та джерела, які можуть бути корисними для дослідження міграційних процесів та роботи над міграційною політикою. Це є особливо важливим з огляду на тенденцію до заангажованості та неправдивості сучасних джерел інформації, як і недостатню кількість емпіричних даних.

- ❖ З метою підвищення доступу постраждалих від торгівлі людьми до правосуддя, МОМ надає комплексні послуги з розвитку потенціалу системи кримінального правосуддя в Україні, зокрема поліції, слідчих, прокурорів і судових органів. Це включає в себе **тематичні тренінги, технічну допомогу, встановлення робочих контактів з країнами транзиту та призначення, сприяння взаємній правовій допомозі, управління ресурсами, надання обладнання, зміцнення механізмів захисту постраждалих/свідків** тощо. МОМ також співпрацює з Державною міграційною службою України та Державною прикордонною службою України для підвищення можливостей ідентифікації потенційних постраждалих від торгівлі людьми на кордонах країни і покращення співпраці зі спеціалізованими підрозділами поліції.

Статистика Протягом 2019 року: Мінсоцполітики встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, 185 громадянам. Серед осіб, яким встановлено зазначений статус, 53 жінок, 119 чоловіків та 13 дітей (3 хлопчиків та 10 дівчаток).

Статистика МОМ щодо співвідношення постраждалих від примусової праці чоловіків і жінок

Експерти радять робити копії документів про всяк випадок і тримати їх осторонь від оригіналів